

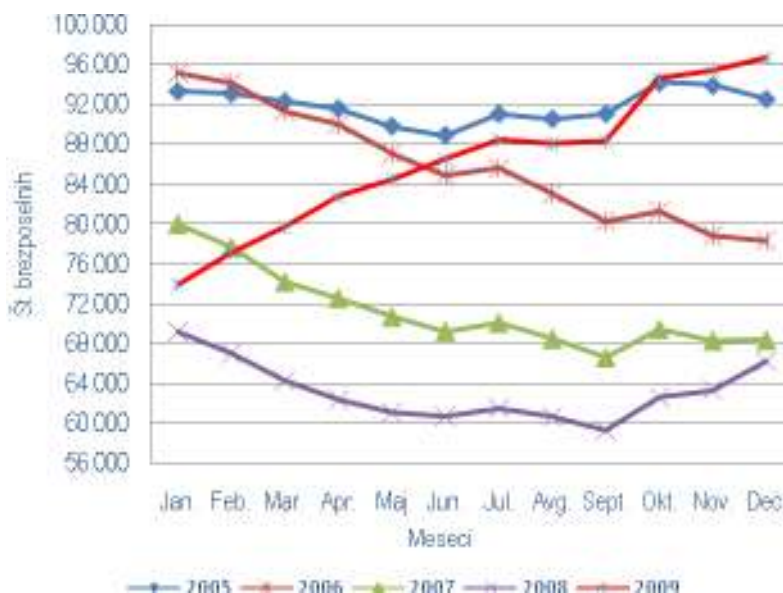

Andragoški center Slovenije

28. Brezposelnost v Sloveniji

Gospodarska kriza se je z nekajmesečnim zamikom pokazala tudi na trgu dela. Dotok novih brezposelnih oseb je v letu 2009 močno porasel. Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje je bilo v povprečju prijavljenih 86.354 brezposelnih oseb, 36,6 % več kot v letu 2008. Konec decembra 2009 je bilo prijavljenih 96.672 brezposelnih oseb, kar je za 45,9 % več kot istega meseca lani (66.239 brezposelnih oseb). Na novo je bilo prijavljenih 114.496 brezposelnih oseb ali 61,7 % več kot v letu 2008.

Graf 1: Mesečno gibanje registrirane brezposelnosti v Sloveniji, 2005-2009

Vir: Zavod RS za zaposlovanje

Brezposelnost se je v letu 2009 najbolj povečala na področju območne službe Nova Gorica (+62,4 %), v območni službi Ljubljana (+53,5 %), območni službi Murska Sobota (+54,0 %) ter v območni službi Ptuj (+55,0 %), najmanj pa je porasla na področju območne službe Maribor (+34,2 %).

Tabela 1: Stopnja brezposelnosti po območnih službah, 2008 in 2009

Območna služba ZRSZ	December 2008	December 2009	Stopnja rasti dec. 09 / dec. 08 (v %)
Celje	7.678	10.518	37

Koper	3.603	5.157	43,1
Kranj	4.546	6.818	50
Ljubljana	13.770	21.142	53,5
Maribor	10.762	14.438	34,2
Murska Sobota	7.202	11.094	54
Nova Gorica	2.370	3.850	62,4
Novo mesto	3.102	4.486	44,6
Ptuj	3.126	4.845	55
Sevnica	2.696	3.830	42,1
Trbovlje	2.295	3.267	42,4
Velenje	5.089	7.227	42
Slovenija	66.239	96.672	45,9

Vir: Zavod RS za zaposlovanje (<http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2009/1209.htm>)

Na strukturo brezposelnosti v letu 2009 je vplivalo obsežnejše prijavljanje presežnih delavcev in stečajnikov ter tistih, ki jim je prenehala zaposlitev za določen čas, v jesenskih mesecih pa tudi večji priliv iskalcev prve zaposlitve.

Delež brezposelnih žensk se je v letu 2009 nekoliko znižal. Konec decembra 2009 je bilo med brezposelnimi več moških kot žensk, in sicer 48,1 % žensk in 51,9 % moških (2008: 50,8 % žensk in 49,2 % moških).

V primerjavi s podatki preteklega leta se je največ povečal delež brezposelnih oseb starih od 26 do 39 let (2008: 30,7 %; 2009: 33,6 %) in delež trajno presežnih delavcev in brezposelnih zaradi stečajev (2008: 22,6 %; 2009: 29,1 %).

Prvo zaposlitev je v tem letu iskalo nekoliko manj oseb kot preteklo leto (2008: 16,5 %; 2009: 15,3 % brezposelnih), manj pa je bilo tudi dolgotrajno brezposelnih oseb (eno leto in več) (2008: 46,4 %; 2009: 35,6 %).

Število zaposlenih se je najbolj znižalo v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu, ki ju je kriza doslej najbolj prizadela. V predelovalnih dejavnostih se je število prostih delovnih mest najbolj zmanjšalo v proizvodnji kovin (-72,6 %), v proizvodnji drugih strojev in naprav (-66,9 %) ter v proizvodnji usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov (-61,8 %). Po podatkih SURS-a se je novembra 2009 število delovno aktivnih oseb v gradbeništvu znižalo za več kot 800 oseb. Povečanje povpraševanja po delavcih je bilo le na področju izobraževanja (2,5 %).

Tabela 2: Deleži po posameznih kategorijah brezposelnih oseb, Slovenija, 1995–2009

Leto	Povprečno število registrirano brezposelnih	Brez strokovne izobrazbe ¹ (%)	Mladi, stari do 26 let (%)	Stari 40 let in več (%)
1995	121.483	46,6	32,2	34,0
1996	119.799	47,0	31,4	36,6
1997	125.189	47,1	29,1	40,8

¹ Brezposelni s I.- II. stopnjo izobrazbe

1998	126.080	46,9	26,3	46,0
1999	118.951	47,5	25,8	48,5
2000	106.601	47,2	23,4	51,7
2001	101.857	47,0	24,1	50,5
2002	102.635	47,0	24,0	49,4
2003	97.674	44,2	26,1	44,1
2004	92.826	41,6	26,2	42,8
2005	91.889	40,8	24,2	43,6
2006	85.836	39,3	21,2	46,3
2007	71.336	39,3	16,7	52,1
2008	63.216	40,7	15,5	53,8
2009	86.354	38,5	15,4	51,1

Vir: Zavod RS za zaposlovanje

Tabela 3: Delež brezposelnih oseb po starostnih skupinah, Slovenija, konec decembra 2008 in 2009

Starost brezposelnih	December 2008 (%)	December 2009 (%)
od 15 do 26 let	15,5	15,4
od 26 do 39 let	30,7	33,6
od 40 do 49 let	20,7	21,4
50 in več	33,1	29,7

Vir: Zavod RS za zaposlovanje

Tabela 4: Starostna struktura registrirano brezposelnih oseb, Slovenija, 2000–2008

Starostni razredi	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
do 18 let	505	523	359	285	270	274	180	98	117
19–25 let	22.193	22.924	21.828	22.206	20.437	19.003	12.380	9.046	8.282
26–30 let	11.467	12.588	13.471	14.524	14.754	15.750	13.174	10.581	9.824
31–40 let	17.356	17.287	17.643	17.700	16.917	17.522	14.865	12.353	12.388
41–50 let	24.453	24.249	23.455	21.326	19.408	19.097	16.319	14.030	13.705
51–60 let	27.449	25.492	21.628	19.052	18.057	20.000	20.219	20.863	20.274
60 let in več	1.160	1.253	1.223	900	885	929	1.166	1.440	1.649
Skupaj	104.583	104.316	99.607	95.993	90.728	92.575	78.303	68.411	66.239

Struktura (v %)									
do 18 let	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2
19–25 let	21,2	22,0	21,9	23,1	22,5	20,5	15,8	13,2	12,5
26–30 let	11,0	12,1	13,5	15,1	16,3	17,0	16,8	15,5	14,8
31–40 let	16,6	16,6	17,7	18,4	18,6	18,9	19,0	18,1	18,7
41–50 let	23,4	23,2	23,5	22,2	21,4	20,6	20,8	20,5	20,7
51–60 let	26,2	24,4	21,7	19,8	19,9	21,6	25,8	30,5	30,6
60 let in več	1,1	1,2	1,2	0,9	1,0	1,0	1,5	2,1	2,5

* Stanje ob koncu leta ali tekočega meseca

Vir: Zavod RS za zaposlovanje

(<http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/Kazalci/StrukturneZnacilnostiReqBP.htm>)

Med brezposelnimi je največ oseb s I. stopnjo izobrazbe, saj so brezposelni, ki nimajo strokovne izobrazbe, najbolj ranljiva skupina na trgu dela. Po podatkih Zavoda je v letu 2009 delež brezposelnih oseb brez strokovne izobrazbe rahlo upadel, vendar je še vedno visok (2008: 40,7 %)

; 2009: 38,5 %). Visok delež brezposelnih oseb pa je tudi s končano srednjo poklicno izobrazbo, to je s IV. stopnjo izobrazbe, ter z gimnazijsko izobrazbo, srednje poklicno-tehniško izobrazbo, srednje tehniško oz. drugo strokovno izobrazbo, to je s V. stopnjo izobrazbe.

Tabela 5: Povprečna registrirana brezposelnost v Sloveniji od leta 2000 do leta 2008 po stopnjah izobrazbe

Leto		Skupaj	Stopnje izobrazbe ²						
			I. stopnja	II. stopnja	III. stopnja	IV. stopnja	V. stopnja	VI. stopnja	VII. + VIII. stopnja
2000	št.	106.601	43.454	6.903	1.705	27.328	22.421	2.592	2.199
	%	100,0	40,8	6,5	1,6	25,6	21,0	2,4	2,1
2001	št.	101.857	41.286	6.637	1.536	25.742	21.947	2.238	2.471
	%	100,0	40,5	6,5	1,5	25,3	21,5	2,2	2,4
2002	št.	102.635	41.542	6.679	1.482	25.533	22.424	2.118	2.858
	%	100,0	40,5	6,5	1,4	24,9	21,8	2,1	2,8
2003	št.	97.674	37.245	5.917	1.301	23.659	23.627	2.086	3.839
	%	100,0	38,1	6,1	1,3	24,2	24,2	2,1	3,9
2004	št.	92.826	33.493	5.127	1.076	21.817	24.598	2.134	4.582
	%	100,0	36,1	5,5	1,2	23,5	26,5	2,3	4,9
2005	št.	91.889	32.485	4.968	1.033	21.561	24.816	2.178	4.849
	%	100,0	35,4	5,4	1,1	23,5	27,0	2,4	5,3
2006	št.	85.836	29.375	4.337	888	19.932	23.743	2.278	5.283
	%	100,0	32,0	4,7	1,0	21,7	25,8	2,5	5,7
2007	št.	71.335	24.573	3.429	696	15.884	19.562	2.145	5.046
	%	100,0	26,7	3,7	0,8	17,3	21,3	2,3	5,5
2008	št.	63.210	22.213	3.155	631	14.295	16.444	1.957	4.502
	%	100,0	35,1	5,0	1,0	22,6	26,0	3,1	7,1
2009 jan.- jun.	št.	80.769	27.951	4.465	781	19.568	20.223	2.336	5.391
	%	100,00	34,61	5,53	0,97	24,23	25,04	2,89	6,67

Vir: Zavod RS za zaposlovanje

(<http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/Kazalci/StrukturneZnacilnostiRegBP.htm>)

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

² Opredelitev stopenj izobraževanja: I. in II. stopnja: osnovnošolsko izobraževanje; III. nižje poklicno izobraževanje, IV. srednje poklicno izobraževanje, V. gimnazijsko izobraževanje, srednje poklicno-tehniško izobraževanje, srednje tehniško oz. drugo strokovno izobraževanje, VI. višješolsko izobraževanje, VII. visoko strokovno izobraževanje, univerzitetno dodiplomsko izobraževanje, magistrerij, VIII. doktorat. (<http://www.ess.gov.si/SLO/Dejavnost/ZaDelodajalce/SifPokIStroklzo/SifPokIStroklzo.htm>)

Viri:

- Statistične informacije, Zavod RS za zaposlovanje
http://www.ess.gov.si/SLO/Dejavnost/StatisticniPodatki/statisticni_podatki.htm (januar 2010)
- Ekonomsko ogledalo – december 2009, Urad za makroekonomske analize in razvoj
http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/eo/2009/eo1209.pdf (januar 2010)
- Aktivno prebivalstvo, Slovenija, november 2009; Statistični urad RS
(http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2889) (januar 2010)
- Šifrant poklicne in strokovne izobrazbe, Zavod RS za zaposlovanje
<http://www.ess.gov.si/SLO/Dejavnost/ZaDelodajalce/SifPoklStroklzo/SifPoklStroklzo.htm> (januar 2010)

